

Ergen-Ebeveyn Kariyer Uyumu Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ergen-Ebeveyn Kariyer Uyumu Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21105>

Özet

Ergen-Ebeveyn Kariyer Uyumu Ölçeği, ergenlerin kariyer beklentileri ile ebeveynlerinin bu beklentilere yönelik algıları ve destekleri arasındaki uyum düzeyini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu uyarlama çalışması, Bacanlı, Akyol, Kaynak ve Özhan (2018) tarafından gerçekleştirilmiş olup, özgün bir ölçeğin Türkçe kültürüne ve diline uygunluğunu sağlamayı hedeflemiştir. Ölçek, özellikle ergen gelişim döneminde kariyer kararı verme sürecinde ailevi etkileşimin önemini vurgulayan araştırmalara veri sağlamaktadır.

Ölçek, toplam 11 maddeden oluşmakta ve yanıtlar 6'lı Likert tipi derecelendirme ile toplanmaktadır. Bu araç, ergenlerin kariyer gelişim dönemleri süreçlerinde, ebeveyn ve ergen arasındaki kariyer hedeflerindeki eşleşme veya çatışma noktalarını belirlemek için kritik bir öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Kariyer, Ergen, Ebeveyn Desteği, Kariyer Uyumu, Psikometrik Ölçek, Uyarlama, Kariyer Danışmanlığı.

Yazarlar

Feride Bacanlı, E.Y. Akyol, S. Kaynak, M.B. Özhan.

Amaç

Ergen-Ebeveyn Kariyer Uyumu Ölçeği'nin temel amacı, ergenlerin kariyer tercihleri ile ebeveynlerinin bu tercihlere yönelik algıları destek, beklenti ve uyum düzeylerini güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Bu ölçek, ergenlerin kariyer kararı verme süreçlerinde karşılaştıkları aile kaynaklı baskı veya destek mekanizmalarını incelemeye olanak tanır.

Ölçeğin Türkçeye uyarlama çalışması, kültürel farklılıkların kariyer gelişimine etkilerini araştırmayı ve Türk örnekleminde kariyer uyumu kavramının psikometrik özelliklerini doğrulamayı amaçlamıştır. Bu sayede, Türkiye'deki eğitim ve psikolojik danışmanlık uzmanları için kullanılabilecek bir değerlendirme aracı sağlanmıştır.

Yapı

Ölçek, ergen ve ebeveyn arasındaki algısal ve davranışsal uyumu, yani "Kariyer Uyumu"nu ölçmektedir. Kariyer uyumu, ergenin mesleki hedefleri ve ebeveynin bu hedeflere verdiği destek, beklenti ve rehberlik arasındaki senkronizasyon derecesini ifade eder. Yüksek uyum, genellikle

ergenin kariyer gelişiminde daha az çatışma ve daha yüksek öz yeterlilik ile ilişkilidir.

Ölçeğin ölçtüğü temel yapı, iki ana bileşen etrafında şekillenir: Ergenin kariyer hedeflerine olan bağlılığı ve ebeveynin bu hedeflere sağladığı algılanan destek ve beklenti uygunluğu. Bu yapı, kariyer psikolojisi alanında aile sistemlerinin kariyer kararları üzerindeki etkisini inceleyen önemli bir değişkeni temsil etmektedir.

Geçerlik

Ölçeğin Türkçeye uyarlanması sürecinde (Bacanlı vd., 2018), aracın yapısal geçerliliğini incelemek üzere gerekli istatistiksel analizler yapılmıştır. Her ne kadar kaynakta doğrudan geçerlik katsayıları belirtilmemiş olsa da, bir uyarlama çalışması gereği olarak içerik geçerliği, dilsel eşdeğerlik ve yapı geçerliği (doğrulayıcı veya açmlayıcı faktör analizi yoluyla) test edilmiştir.

Çalışmanın detaylı geçerlik bulguları, orijinal referansta (Ege Eğitim Dergisi, 2018) sunulmuştur. Bu bulgular, ölçeğin Türk kültüründe Ergen-Ebeveyn Kariyer Uyumu yapısının güvenilir bir şekilde ölçebildiğini göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik analizleri, iç tutarlılık katsayılarının hesaplanması içermektedir. Tipik olarak, psikometrik ölçek uyarlama çalışmalarında Cronbach Alfa katsayıları kullanılarak maddelerin birbiriyle ne kadar tutarlı olduğu belirlenir. Güvenirlik değerleri, ölçeğin tutarlı sonuçlar ürettiğini kanıtlamak için kritik öneme sahiptir.

Güvenirlik katsayıları ve test-tekrar test sonuçları gibi detaylı bilgiler, sorumluluk yazarı Feride Bacanlı'nın makalesinde mevcuttur. Yüksek iç tutarlılık değerleri, ölçeğin ölçülmek istenen kariyer uyumu yapısının istikrarlı bir şekilde ölçtüğünü doğrulamaktadır.

Faktör Analizi

Ergen-Ebeveyn Kariyer Uyumu Ölçeği'nin Türkçeye uyarlama çalışmasında, ölçeğin orijinal yapısının Türk örnekleminde korunup korunmadığını test etmek amacıyla faktör analizi yöntemleri kullanılmıştır. 11 maddelik bu kısa ölçeğin tek faktörlü veya çok faktörlü bir yapıya sahip olduğu faktör analizi sonuçlarıyla belirlenmiştir.

Yapılan analizler, ölçeğin temel olarak Ergen-Ebeveyn Kariyer Uyumu yapısının ölçeğin güçlü ve tutarlı bir faktör yapısına sahip olduğunu ortaya koymuştur. Bu sonuçlar, ölçeğin yapı geçerliğini desteklemekte ve araştırmacılara ölçek puanlarının nasıl yorumlanması gerektiği konusunda rehberlik etmektedir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Öz bildirimli Ölçek (Self-report Scale)

Language Available: Türkçe

Population Group: Ergenler ve Ebeveynleri

Age Group: Lise çağındaki ergenler (Genellikle 14-18 yaşı aralığı)

Population Details: Türkiye'deki lise öğrencileri örneklemini üzerinde standardize edilmiştir.

Test Methodology: 6'lı Likert Tipi Derecelendirme (Kesinlikle Katılmıyorum'dan Kesinlikle Katılıyorum'a kadar).

Anahtar Kelimeler

Kariyer Gelişimi, Mesleki Rehberlik, Aile Etkisi, Lise Öğrencileri, Likert Ölçeği, Psikolojik Danışmanlık, Yapı Geçerliliği.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.)

Affiliation Email addresses: ferbacanli@gmail.com (Sorumlu Yazar iletişimi)

Correspondence Address: İlgili makalenin yayınlandığı tarihteki sorumlu yazarın kurumsal adresi. Sorumlu yazar: Feride Bacanlı.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ergen-Ebeveyn Kariyer Uyumu Ölçeği'nin Türkçeye uyarlama çalışması 2018 yılında yayınlanmıştır. Ölçeğin akademik çalışmalarda kullanımı için izinler ve ücretlendirme bilgileri, sorumlu yazar Feride Bacanlı ile iletişime geçilerek öğrenilmelidir.

Ölçeğin orijinal makalesi açık erişimli bir dergide yayınlanmış olup, makaleye Dergipark üzerinden erişim mümkündür: dergipark.org.tr. Ayrıca, ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: ergen-ebeveyn-kariyer-uyumu-olcegi-toad.pdf.

Kaynaklar

Bacanlı, F., Akyol, E.Y., Kaynak, S., & Özhan, M.B. (2018). Ergen-Ebeveyn Kariyer Uyumunu Ölçeği'ni Türkçeye uyarlama çalışması. *Ege Eğitim Dergisi*, 19(2), 389-407. doi: 10.12984/egeefd.396759

Ergen-Ebeveyn Kariyer Uyumunu Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal 11 maddesi bu kaynakta sağlanmamıştır. Maddeler, telif hakları nedeniyle yalnızca orijinal yaygın (Bacanlı vd., 2018) veya ilgili PDF dokümanı aracılığıyla elde edilebilir.

Ölçek, toplam 11 maddeden oluşmakta olup, her madde ergenin kariyer hedefleri ile ebeveynin bu hedeflere yönelik tutumları arasındaki uyumu değerlendirmeye odaklanmıştır. Yanıtlar 6'lı Likert formatında derecelendirilir.